Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/mdLUSR-J/22
Názov predmetu	Lužickí Srbi
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci), Mgr. Štefan Ižák, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

priebežné hodnotenie (napr. samostatná práca, test...): 20 %;
záverečná práca: 30 %;
ústná skúška: 50 %;
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Priebežné hodnotenie

priebežné hodnotenie (napr. samostatná práca, test...): 20 %;
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Záverečné hodnotenie

záverečná práca: 30 %;
ústná skúška: 50 %;
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>

E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

1/ Študent sa zoznámi s dejinami a (predovšetkým) s aktuálnou etnickou a jazykovou situáciou Lužických Srbov (najmä v kontexte fenoménov asimilácie/revitalizácie). Získa rad detailných poznatkov týkajúcich sa lužickosrbskej kultúry. Kauza Lužických Srbov je analyzovaná ako „prípadová štúdiá" celkovej etnickej problematiky Európy (previazanosť s prednáškou Etnické menšiny v Európe), resp. štúdia etnických minorít (Jazyk a etnicita).
2 / Uvedené znalosti by mal byť poslucháč schopný využiť aj v rámci ďalších etnologických tém a kontextov - oi. Etnológia Slovanov, menšinová problematika, otázky dvojjazyčnosti a pod.;
3/ V danom kontexte budú latentne posilnené jeho profesijné kompetencie;
4/ Dôraz sa bude klásť na schopnosť pracovať s informáciami, využitie odborných znalostí v praxi a prenositeľnosť profesijných kompetencií (najmä v kontexte analytického uvažovania a uvažovania v súvislostiach).

Stručná osnova predmetu

1/ Základné informácie o Lužici a Lužických Srboch; 2/ Regióny Lužice (historické/etnologické hledisko); 2/ Dejinný vývoj Lužice do poloviny 20. storočia; 3/ Lužickí Srbi v dobe NDR; 4/ Lužickí Srbi po roce 1990; 5/ Súčasné kultúrno-politické aktivity v Lužici; 6/ Koľko je Lužických Srbov?; 7/ Lužickosrbská identita; 8/ Situácia lužickej srbčiny; asimilačné trendy; 9/ Snahy o revitalizáciu jazyka; 10/ Lužickosrbská literatura; preklady do slovenčiny/češtiny; 11/ Lužickosrbské zvykosloví; 12/ Videoprojekcia.

Sylabus predmetu

1/ Základné informácie o Lužici a Lužických Srboch; 2/ Regióny Lužice (historické/etnologické hledisko); 2/ Dejinný vývoj Lužice do poloviny 20. storočia; 3/ Lužickí Srbi v dobe NDR; 4/ Lužickí Srbi po roce 1990; 5/ Súčasné kultúrno-politické aktivity v Lužici; 6/ Koľko je Lužických Srbov?; 7/ Lužickosrbská identita; 8/ Situácia lužickej srbčiny; asimilačné trendy; 9/ Snahy o revitalizáciu jazyka; 10/ Lužickosrbská literatura; preklady do slovenčiny/češtiny; 11/ Lužickosrbské zvykosloví; 12/ Videoprojekcia.

Odporúčaná literatúra

BOBKOVÁ, L. – BŘEZINA, L. – ZDICHYNEC, J. 2008. Horní a Dolní Lužice, Praha: Libri. ISBN 978-80-7277-382-4;
ČERMÁK, R. – MAIELLO, G. 2011. Nástin dějin a literatury Lužických Srbů. Brno 2011: Středoevropské centrum slovanských studií. ISBN 978-80-867 35-09-2;
KALETA, P. 2006. Češi o Lužických Srbech. Praha: Masarykův ústav – Archiv AV ČR. ISBN 80-86495-41-8;

ŠATAVA, L. 2020. Lužičtí Srbové na přelomu 20./21. století. Trnava: UCM; ISBN 978-80-7557-964-5;

ŠATAVA, L. 1994. Národnostní menšiny v Evropě. Praha: Ivo Železný; kap. Lužičtí Srbové, s. 198–203. ISBN 80-7116-375-9;
ŠATAVA, L. 2005. Sprachverhalten und ethnische Identität. Sorbische Schüler an der Jahrtausendwende. Bautzen: Domowina-Verlag. ISBN 3-7420-1989-9;
ULBRECHTOVÁ, H. 2009. Lužickosrbská literatura: její vývoj a pozice mezi středoevropskými literaturami. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1408-3;
Uzly v paměti. Češi o Lužických Srbech (ed. R. Čermák) 2012. Varnsdorf: Městská knihovna Varnsdorf. ISBN 978-80-86409-34-4;
webové stránky Společnosti přátel Lužice: www.luzice.cz

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vypĺňovanie tlačív a formulárov:
iné: uveďte konkrétnu činnosť: